

Medicína.cz, 18. 06. 2014

Medicína	Compendium	K
----------	------------	---

Hledání v medicíně

Jste zde: Medicína

Medicína

- Medicína.cz doporučuje
- [Mojemedicina.cz](#)
 - [Ordinace.cz](#)
 - [Lekarionline.cz](#)
 - [Znamlekar.cz](#)
 - [Olecih.cz/leky](#)
 - [Rameno.cz](#)
 - [LabtestOnline.cz](#)
 - [Ona dnes poradna](#)
 - [Kalkulačky zdraví](#)
 - [Onkogyn.cz](#)
 - [Očkovací centrum](#)

Podceňovaný melanom

Kategorie: Rakovina Aktuality

18.červen 2014

Blíží se léto, čas koupání, zasloužených dovolených u moře a častějšího pobytu na slunci. Oblíbené roční období však s sebou přináší nejen klid a odpočinek, ale také rizika. Jedno z největších je přímo spojeno se symbolem léta – sluncem. Intenzivnější působení slunečních paprsků na lidskou pokožku přispívá ke zvýšení rizika výskytu kožních onemocnění a patří také k hlavním zdrojům vzniku zhoubného melanomu kůže. Není přitom podstatné, zda je člověk na pláži u moře nebo na rodinné chatě u rybníka. Slunce dokáže být nebezpečné také v místech, kde by to málokdo čekal.

Rakovina kůže je onemocnění, které postihuje nejprve kůži a v některých případech může zakládat dceřiná ložiska (metastázy) v jiných orgánech. Některé z těchto nádorů mohou působit destruktivně pouze v místě svého vzniku a poškozovat tak nejen kůži, ale i okolní sliznice, svalovinu, kosti a chrupavky, jiné ohrožují na životě metastazováním.

Mluvíme-li o rakovině kůže, máme na mysli nádory vznikající z povrchové kožní vrstvy – pokožky. Jedná se o bazaliom, spinaliom a o nejnebezpečnější formu kožní rakoviny, maligní melanom. Melanom je zhoubný nádor vznikající nekontrolovatelným růstem pigmentových buněk, který se vyskytuje převážně na kůži. Přestože se jedná o jeden z méně běžných typů rakoviny kůže, je příčinou největšího počtu úmrtí. Světová zdravotnická organizace (WHO) uvádí, že v souvislosti s melanomem zemře ročně okolo 48 tisíc lidí, což představuje 75 % všech úmrtí spojených s rakovinou kůže.

V České republice jím v současnosti onemocní přibližně 2 400 osob za rok a toto číslo každoročně stoupá. Zhruba pětina tohoto počtu na něj zemře. Průměrný věk pacienta s melanomem je 54 let. Těchto nádorů nejvíce přibývá ve skupině mužů nad 50 let, kteří podle statistik podceňují riziko kožní rakoviny, a u žen ve věku 10-29 let, které často podléhají trendu snědé, atraktivní kůže. Odborníci odhadují, že 45-50 % lidí, kteří se dožijí 65 let, budou mít alespoň jeden typ rakoviny kůže.

V České republice je situace v souvislosti s melanomem alarmující hlavně z důvodů neustálého nárůstu výskytu onemocnění a hlavně z toho důvodu, že Češi kožní onemocnění rádi podceňují. V přepočtu na 100 tisíc obyvatel byl v roce 1970 hlášen výskyt tří nových onemocnění v populaci, v roce 2002 to bylo již patnáct nových případů, v současnosti pak výskyt překročil dvacet diagnostikovaných ročně. Počet onemocnění melanomem v České republice tak za posledních 40 let stoupl více než sedmkrát. Opálená kůže bývá často považována za důkaz zdraví. Kult slunce ale může být v mnohém velmi nebezpečný.

Za posledních čtyřicet let se ozónová vrstva zmenšila o deset procent. Znamená to, že na Zemi dopadá asi o dvacet procent více nebezpečného UVB záření a delší pobyt na slunci tak znamená i větší riziko.

Medicína.cz, 18. 06. 2014

V České republice je situace v souvislosti s melanomem alarmující hlavně z důvodů neustálého nárůstu výskytu onemocnění a hlavně z toho důvodu, že Češi kožní onemocnění rádi podceňují. V přepočtu na 100 tisíc obyvatel byl v roce 1970 hlášen výskyt tří nových onemocnění v populaci, v roce 2002 to bylo již patnáct nových případů, v současnosti pak výskyt překročil dvacet diagnostikovaných ročně. Počet onemocnění melanomem v České republice tak za posledních 40 let stoupl více než sedmkrát. Opálená kůže bývá často považována za důkaz zdraví. Kult slunce ale může být v mnohém velmi nebezpečný.

Za posledních čtyřicet let se ozónová vrstva zmenšila o deset procent. Znamená to, že na Zemi dopadá asi o dvacet procent více nebezpečného UVB záření a delší pobyt na slunci tak znamená i větší riziko.

Příznaky můžeme rozpoznat sami. Zhruba 30-50 % melanomů vznikne na podkladě pigmentového znaménka. Svou kůži známe a je dobře, pokud si především mateřská znaménka pravidelně kontrolujeme. Příznaky, které signalizují počínající přeměnu klidného pigmentového znaménka, jehož včasné odstranění často předejde rozvinutí zhoubného nádoru, můžeme shrnout do tzv. ABCDE pravidel podle odborné lékařky doc. MUDr. Ivany Kuklové, CSc., z dermatologického oddělení nemocnice Zámeček Na Malvazinkách:

- A (asymmetry): asymetrie (Asymetrická je skvrna, která nemá pravidelný tvar.)
- B (border): ohraničení (Hranice skvrny by měla být ostrá a pravidelná. Neostré, rozpité ohraničení nebo nepravidelné výběžky vyběhající ze znaménka by měly upoutat vaši pozornost.)
- C (colour): barva (Také není příznivé, když je znaménko tmavě hnědé až černé nebo má nepravidelnou skvrnitou pigmentaci s různými odstíny.)
- D (diameter): průměr (Pigmentové znaménko, jehož průměr je větší než 5 milimetrů, by nemělo uniknout vaší pozornosti.)
- E (elevation): vyvýšení (Pokud pozorujeme růst pigmentového znaménka do výšky, může to být známkou nádoru. Pokud však máme mateřské znaménko již řadu let nad úrovní okolní kůže, nemusí to znamenat nebezpečí.)

V souvislosti se zhoubným melanomem je důležité zmínit, že tento druh rakoviny je možné léčit a jeho včasné zachycení výrazně zvyšuje pacientovy vyhlídky na úplné uzdravení. Dermatologové upozorňují, že pravidelná vyšetření u dermatologa zaručuje, že bude nemoc diagnostikována ve fázi, kdy je naděje na úspěšnou léčbu velmi pravděpodobná. Důležité je prohlížet své tělo a reagovat na jeho signály.

Prevence onemocnění přitom neznámá žádný velký zásah do běžného života. Klíčem je omezit pobyt na slunci, používat opalovací krémy a nevystavovat tak svou pokožku nepřiměřeně dlouho působení slunečních paprsků. Je tedy důležité používat kvalitní krémy se silným ochranným faktorem proti ultrafialovému záření a také dodržovat určité strategie, která zajistí dostatečnou ochranu, jež je deklarována na příslušném balení. Při koupání je nutné nanášet vodě odolné prostředky, ale i ty je nutno v intervalech uvedených na výrobku opakovaně aplikovat.

Zvlášť obezřetní by ve vztahu ke slunci měli být lidé, kteří mají na těle více mateřských znamének nebo pigmentových skvrn, neboť může jít o příznaky před-nádorových kožních stavů. Zvýšené riziko mají také osoby se světlou pleť, lidé světlolasi s modrými očima či lidé s rezavými vlasy. Na pozoru by se měli mít i ti, u kterých nebo u jejichž rodinných příslušníků se melanom vyskytl. Stejně tak by si zvýšená rizika měli uvědomit návštěvníci solárií.

www.amic.cz